

Arsan tuote on lähellä kuluttajaa

Salmelan sepän paja Räyrin- gissä on vähitellen muuttunut kyläsepän pajasta metallivers- taaksi, jossa toteutetaan ennen- näkemättömiä ideoita. Arto Sal- mela on kekseliäs mies ja tekee tuotteita, joita markkinoilla ei useinkaan näe.

Pajassa valmistetaan metal- liosat ja Finnilässä TVL:n enti- sessä tukikohdassa on tilat luji- temuovin eli lasikuiturakentei- den tekemistä varten.

Pienen yrityksen menestys perustuu sitkeyteen ja vuoroi- kukukseen tuotteen tilaajan kanssa. Välikäsiä ei ole. Usein Artole soitetaan ja kerrotaan tarve. Siihen seppä kehitelee ratkaisun. Joskus kysyntä läh- tee kasvuun helposti, joskus val- mistus jää muutamaan kappaa- leeseen.

Rehusiilosta se alkoi

Yrityksen päätuote on luji- temuovista valmistettu nestesäi- liö. Tähän mennessä säiliöitä on tehty jo satoja, suurin osa sika- loiden liemirehua varten.

Luji temuovin eli lasikuidun käytön Arto Salmela opetteli jo 60-luvun lopulla, kun turkistar- haus kasvoi ja pienillä tarhoilla tarvittiin edullista, käyttökel-

poista ja kestävä rehusiiloa. Arto joutui allergian takia lopet- taamaan omän tarhan parikym- mentä vuotta sitten. Tuntuma tarhaukseen kuitenkin jäi.

Siilon valmistus sai jatkua poikkeuksellisen pitkään. Yleensä käy niin, että tieto hy- västä tuotteesta kulkeutuu myös keskusliikkeiden tietoon. Nope- asti se suurilla sarjoilla pystyy pienen valmistajan nitistä- mään.

Rehusiilon pitkäikäisyys joh- tunee siitäkin, että markkinoilla oli Arsan lisäksi vain yksi val- mistaja. Keskusliikkeitä ei josta- in syystä tuote kiinnostanut, vaikka niitä tehtiin lähes 2000 kappaletta vuoteen 1987 saakka.

Kuin vahingossa ilmaantui tarve uudelle tuotteelle, liemi- säiliölle, mutta luji temuovisäi- liöiden tekemistä varten piti ensin suunnitella muotti. Siitä tuli varsin erikoinen, mutta toimi- va. Se on säädettävä, joten sillä voidaan tehdä sekä halkaisijal- taan että pituudeltaan eri kokoi- sia säiliöitä.

Helppoa lasikuitutuotteiden kanssa markkinoille pääsemi- nen ei ole ollut. Tekniikka on pitänyt opetella melkein pä- täpään kautta.

Ilkka Lokasaari (vas.) on ollut toistakymmentä vuotta Arto Salmelan Arsa-tuotteella työssä. Taustalla liemisäiliöitä, joista on tullut yrityksen päätuote rehusiilojen kysynnän vähennyttyä.

DC kymppin rengas lietekärryn alle

Tyypillinen Arto Salmelan ke- hittelemä idea on lietekärryn pyörä. Kärryjä ja säiliöitä pa- jassa on tehty vuosikaudet, mut- ta renkaat ovat olleet liian ka- peita. Uusia leveitä renkaita kärryn alle ei kannattanut hank- kia, sillä ne ovat kohtuuttoman kalliita ja myös kärystä olisi tullut liian kallis. Arto Salmela keksi hankkia käytettyjä DC 10 -suihkukoneen renkaita. Ne ovat leveitä ja suhteellisen edullisia.

Ongelmaksi tuli se, mistä ren- kaille vanteet. Aikansa mietitty- ään Arto kehitti mankelin, jol- la vanne tehdään.

Pyöräratkaisu ja siihen kehi- tetty vannemankeli ei ole mas- satuote, koska markkinat ovat pienet, mutta se on tuote, jossa hyvällä idealla pystyy suurten- kin valmistajien kanssa kilpai- lemaan.

Toisenlaisiakin esimerkkejä on. Arto kehitti juottovaunun, jolla kuljetettiin vettä laitumel- le. Seuraavana kesänä keskus- liikkeitä tuli markkinoille omat versiot.

Sisäinvedettävällä vakaajal- la varustettu kanotti on taas esimerkki tuotteesta, jota keksi- jä itse saattaa tarvita, mutta toiset sitä eivät välttämättä kai- paa. Innokkaana metsämiehenä Arto kehitti lasikuitukanootin vakaajan, joka teki siitä turvallisen ja mukavan liikku- misvälineen. Kysyntää sille ei Suomessa kuitenkaan ollut.

Ensi kesäksi on kehitetty ve- tuostelijoille tarkoitettu vene, joka teknisiltä ratkaisuiltaan pystyy markkinoilla pärjää- mään, vaikka venealalla ylituo- tanta onkin.

Veteli palkitsi kaksi perusyrittystä

Viime lauantaina yrittä- jäyhdistyksen pikkujouluun yh- teydessä luovutettiin kunnan yrittäjäpalkinto ja maatalou- sryrittäjäpalkinto. Yrittäjäpal- kinnon sai räyrinkilainen Ar-

san-tuote, jonka omistajalla Arto Salmelalla on pitkä koke- mus metallirakenteiden teki- jänä ja uusien ideoiden kehi- telijänä.

Toista kertaa luovutettu

maatalousryrittäjäpalkinto meni myös Räyrinkiin Arsan- tuotteen naapuriin Helena ja Unto Salmelan tilalle.

Helena ja Unto Salmelan navetassa on viitisenkymmentä nautaa, joista 15 lypsylehmiä.

Vaikerrusta ei kuulu Salmelan tilalta

Helena ja Unto Salmelan tilal- la Vetelin Räyrinissä eletään toisenlaisessa maailmassa kuin mitä tiedotusvälineet antavat ymmärtää.

— Kaikki moittii, että maata- loudessa menee huonosti. Ei se

nyt ihan niinkään ole, toppuutte- lee Unto vaikertavia maanvilje- lijöitä. Maidon keskihinta on kolmen markan tienoilla eikä lihankaan tuottajainnassa ole merkittäviä pudotuksia tullut.

Unto Salmela on tehnyt maati-

lan kirjanpitoa parikymmentä vuotta ja edelleen Salmelan tila on kirjanpitotila, joten tuulesta temmattuja eivät mielipiteet ole.

Katsotaan ensin

Salmelan tila on hyvin tyypil-

linen keskipohjalainen maitoti- la. Lehmät lypsävät liikevai- hoda kaks kolmannesta ja liha- karjalla hankitaan loput.

Tila on kuitenkin valmis myös Euroopan yhdyntymiseen. Unto Salmela odottelee mielenki- nolla Euroopan yhteisön kehi- tystä. Hän ei ainakaan vielä näe Suomen sitoutuneen mihinkään. Nyt suomalaisenkin kannattaa istua neuvottelupöydässä, jotta tiedetään, mihin suuntaan Euroopan taloudellista yhteistyötä viedään. Jos ehdot tuntuvat ras- kailta, hypätään kyydistä sil- loin, sanoo Unto Salmela.

Salmelan tila on ehkä omava- raisempi kuin moni muu. Itse tehdään kaikki, mikä suinkin on mahdollista. Konepääoman ar- voksi Unto arvioi 150 000 mark- kaa ja itse rakennuksetkin on tehty mahdollisimman edulli- sesti.

Navetassa on 15 lehmää ja yhteensä nautoja puolensataa. Muutama kirjava "EY-kan- kin" navetan käytävillä tepsut- telee. Peltoa on noin 19 hehtaaria ja metsää viitisenkymmen- tä.

Uudet tuulet ovat tulossa myös Salmelan tilalle. Ne tule- vat puutarhan kautta. Muuta- man aarin palstalla on viljelty jo vuosikaudet luonnonmukaisesti

muun muassa keittojuureksia. Aluksi puutarha oli lasten nimis- sä ja kerhopalstana, mutta vähi- tellen siitä on tullut osa maatalan toimintaa ja liikevaihtoakin parhimmillaan jopa parikym- mentätuhatta markkaa.

Hevosesta ei luovuta

Jos on Unto Salmela valmis kilpailemaan länsieurooppa- laisten tuottajien kanssa EY:n markkinoilla, muutamia asioita on, joista hän ei luovu. Yksi on se, että talossa pitää hevonen olla, ja ehdottomasti suomenhe- vonen. Nyt niitä on kaksi, kun 19-vuotias suomenhevonen var- soi kesällä.

Hevonen ei ole pelkkä harras- tus, vaan sillä tehdään talontoi- tä: ajetaan puita, heiniä ja muu- takin kevyttä. Hevosella on tär- keä sija myös puutarhatuotan- nassa: hevosen lanta on erino- maista maanparannusainetta.

Tila on ollut Unton ja Helenan hallinnassa 11 vuotta, ja tänä aikana talouskeskus on siirretty Räyrinjärven rannalta Sal- melaan. Siirto on osoittautunut viisaaksi ratkaisuksi ei vain sik- si, että viranomaiset nykyisin ahdistelevat entistä enemmän vesistön lähellä sijaitsevan na- vetan omistajaa vaan myös sik- si, että nyt on tilan ympärillä elintilaa ja karjalle laidunmaita kohtalaisesti.